

Analiza provedba Direktive (EU) 2019/904 o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo i primjeri dobre prakse unutar EU

Luka Kos, pravnik - vanjski suradnik Zelene Akcije

Okrugli stol - Hrvatska bez jednokratne plastike?

Novinarski dom, Zagreb, 9.2.2023.

Osnovni dokumenti

- Direktiva (EU) 2019/904 o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš;
 - stupila na snagu 3 lipnja 2019;
 - Provedba direktive je trebala biti osigurana do 3 lipnja 2021;
 - Siječanj 2022 – EK pokrenula postupak zbog povrede EU prava u pogledu provedbe directive;
 - Rujan 2022 – EK podnijela obrazloženo mišljenje Hrvatskoj povodom povrede;
- Zakonom o gospodarenju otpada (NN 84/2021)
- Prijedlog pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku – **pušten u savjetovanje 10. studenog 2022.**
- Mjere predložene od Zelene Akcije, 25. siječanj 2022.

Kontekst donošenja SUP Direktive

Uvodna izjava (5) SUP Direktive:

*“U Uniji od **80 % do 85 % morskog smeća**, izmjenenog kao broj komada smeća pronađenog na plažama, čini **plastika**, pri čemu **plastični predmeti za jednokratnu uporabu čine 50 %**, a **predmeti povezani s ribolovom 27 % ukupne količine**. Plastični predmeti za jednokratnu uporabu uključuju čitav niz uobičajenih potrošačkih proizvoda koji se brzo troše i odbacuju nakon što se jednom upotrijebe u svrhu za koju su namijenjeni, rijetko se recikliraju i često bivaju odbačeni u okoliš kao smeće. Znatno dio ribolovnog alata stavljenog na tržište ne skuplja se u svrhu obrade. Stoga su plastični proizvodi za jednokratnu uporabu i ribolovni alat koji sadržava plastiku posebno ozbiljan problem u kontekstu morskog smeća, predstavljaju ozbiljnu opasnost za morske ekosustave, biološku raznolikost i zdravlje ljudi te nanose štetu djelatnostima kao što su turizam, ribarstvo i pomorski promet.”*

Mjere ambicioznog i trajnog smanjenja potrošnje

Naziv proizvoda	Kriteriji propisani SUP Direktivom	Smjernice Komisije od 7. lipnja 2021.
1. Čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce	/	Predlaže se volumen od 3 litre kao gornji prag za razgraničavanje čaše koja je predmet ove direktive, a čime bi se primijenio pristup kao i za ostale spremnike za hranu i napitke (poglavlje 4.4.3.). Napitak se prodaje i konzumira u tekućem obliku i može se konzumirati pijenjem .
2. Spremnici za hranu	<p>Posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) koja je namijenjena neposrednoj konzumaciji na licu mjesta ili kasnije;(b) koja se obično konzumira iz posude; i(c) koja je spremna za konzumaciju bez ikakve daljnje pripreme, primjerice pečenja, kuhanja ili zagrijavanja, uključujući spremnike za hranu koji se upotrebljavaju za brzu hranu ili druge obroke spremne za neposrednu konzumaciju, osim spremnika za napitke, tanjura te vrećica i omota koji sadržavaju hranu. <p>Dodatni odlučujući kriterij: tendencija odbacivanja posude u okoliš kao smeća zbog volumena ili veličine, a posebice u slučajevima pojedinačnih porcija</p>	<p>Pranje, guljenje ili rezanje voća i povrća ne bi se trebalo smatrati pripremom jer se lako obavljaju na licu mjesta</p> <p>Hrana se ne smatra spremnom za konzumaciju ako zahtijeva dodavanje začina ili umaka, hladnu ili toplu vodu ili druge tekućine prije konzumacije osim ako isto nije osigurano uz hranu.</p> <p>Spremnik za pojedinačne porcije bi se trebao tumačiti kao spremnik za "porciju koju osoba obično može konzumirati tijekom jednog obroka" te se predlaže volumen od 3 litre kao gornji prag za rasuđivanje kriterija pojedinačne porcije (poglavlje 4.1.1.).</p>

Mjere ambicioznog i trajnog smanjenja potrošnje

mjere potrebne za postizanje **ambicioznog i kontinuiranog smanjenja potrošnje** u skladu s općim ciljevima politike EU-e o otpadu, a posebno **sprječavanjem nastanka otpada**, a kako bi se ostvario **znatan preokret trendova rasta potrošnje** pritom bi države članice trebale težiti “**najvišoj mogućoj razini ambicioznosti**”

- **OBAVEZNO POSTIZANJE: Mjerljivog kvantitativnog smanjenja potrošnje do 2026., a u usporedbi s podacima iz 2022.**
- Hrvatska nema takvih mjera te još uvijek nije uspostavila metodologiju i set kriterija na temelju kojih će pratiti stvarni razvoj potrošnje;

	Prijedlog SUP pravilnika (11. 2022.)	Mjere predložene od ZA (siječanj 2022.)
Čaše	postavljanja aparata za napitke: (i.) obvezno bez jednokratnih čaša obvezno u radnim prostorima i u kućanstvima; te (ii.) na javnim mjestima na kojima nije moguća uporaba čaša za višekratnu uporabu smije se postaviti jednokratne čaše	Dodatno: bez „zabranjenih“ plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu i proizvoda koji su načinjeni od oksorazgradive plastike, kao i bilo kojih drugih prehrambenih proizvoda pakiranih u količinama manjim od 100 g u primarnoj ambalaži od jednokratnog materijala te bez jednokratnih kapsula za kavu. Korištenje aparata za napitke koji je postavljen na javnom mjestu ne smije biti uvjetovano korištenjem čaša nudaenih u okviru takvog aparata.
	Obveza korištenja višekratnih čaša u svim objektima ugostiteljske djelatnosti osim objektima jednostavnih usluga gdje je obveza pružanje alternative – višekratne ili jednokratne od drugog materijala;	Zabranjeno je korištenje jednokratnih čaša za napitke. U svim ugostiteljskim objektima, slastičarnicama, pekarnicama te trgovinama na malo gdje se pripremaju i uslužuju ili nude napitci obvezno se koriste višekratne čaše za napitke.
	Obveza naplate krajnjem korisniku na prodajnom mjestu;	Obveza usvojiti nižu cijenu za hranu ili piće ako se hrana ili piće poslužuju u čaši ili spremniku za hranu osiguranim od strane potrošača, a u odnosu na cijenu koja je primjenjiva kada se hrana ili piće poslužuje u čaši ili spremniku od osobe koja poslužuje hranu ili piće.
Spremnici	Obveza korištenja višekratnih spremnika za hranu u svim objektima ugostiteljske djelatnosti osim objektima jednostavnih usluga i „catering objektima“ gdje je obveza pružanje alternative – višekratne ili jednokratne od drugog materijala;	U svim slastičarnicama, pekarnicama te trgovinama na malo gdje se hrana priprema i/ili uslužuje, ugostiteljskim objektima potrebno je koristiti višekratne spremnike za hranu prilikom služenja hrane.
Ciljevi	Nisu postavljeni, već će ciljeve postaviti proizvođači plastičnih proizvoda koji zapošljavaju više od 50 osoba, ako stavlja na tržište iste kao „napunjene proizvode.“	Ministarstvo utvrđuje sljedeće nacionalne ciljeve smanjenja potrošnje, odnosno stavljanja na tržište: a) do 2025. treba postići smanjenje ukupne mase proizvoda stavljenih na tržište za 50% u odnosu na 2021. godinu; b) do 2025. 60% u odnosu na 2022. godinu; c) do 2030. za 80% u odnosu na 2021. godinu; d) do 2030. za 90% u odnosu na 2022. godinu. Proizvođači obvezni dostaviti plan mjera Ministarstvu.

Dodatne mjere predložene od ZA

- Obveza za osobe koje pružaju uslugu dostave vlastitim resursima ili posredstvom drugih osoba, obvezne su hranu, piće ili napitke zapakirati u spremnike za hranu, čaše ili koju drugu prikladnu ambalažu koja je višekratna te koja podliježe sustavu povratne naknade za takvu višekratnu ambalažu.
- Mjere za smanjenje potrošnje plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu u okviru javnih događanja, od strane tijela javne vlasti i javnih ustanova;
- Mjere za smanjenje ambalaže u vezi svježeg voća i povrća;
- Mjere za smanjenje potrošnje plastičnih boca;

Zabrana stavljanja na tržište

Zabrana se primjenjuje na sljedeće proizvode **ako do datuma stupanja na snagu nisu bili isporučeni na području države članice za potrebe distribucije, potrošnje ili upotrebe na tržištu te države članice:**

- Štapići za uši, isključujući pritom štapiće za uši koji se smatraju medicinskim proizvodima
- Pribor za jelo (vilice, noževi, žlice, štapići za jelo)
- Tanjuri
- Slamke, isključujući pritom slamke koje se smatraju medicinskim proizvodima
- Štapići za miješanje napitaka
- Štapići namijenjeni pričvršćivanju na balone i njihovu pridržavanju, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i uporabe koji se ne dijele potrošačima, uključujući mehanizme takvih štapića
- Spremnici za hranu izrađeni od ekspaniranog polistirena
- Spremnici za napitke izrađeni od ekspaniranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce
- Čaše za napitke izrađene od ekspaniranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce
- Proizvodi od oksorazgradive plastike;

Zabrana stavljanja na tržište

- Hrvatska je usvojila zabranu u okviru novog Zakona o gospodarenju otpada te je stupila na snagu 31. srpnja 2021.
- Dodatno je Hrvatska usvojila i zabranu stavljanja na tržište laganih plastičnih vrećica za nošenje, a koja se počela primjenjivati od 1. siječnja 2022.
- Izazovi u provedbi zabrane i nadzoru:
 - Zalihe robe (u tvornicama, na skladištu) nisu popisane;
 - Nisu unesene obveze proizvođačima proizvoda da popišu robu koju imaju na zalihama, niti da prijave robu na zalihama koju nisu isporučili do 31. srpnja 2021. godine;
 - Nejasno provođenje nadzora u pogledu isporuka i uvoza robe koja je obuhvaćena zabranom – Državni inspektorat; Carinska uprava?;
 - Akcija Platforme za borbu protiv zagađenja jednokratnom plastikom u Hrvatskoj – ožujak 2022.

Obvezno uvođenje dizajna pričvršćenih čepova ili poklopaca

- Od **3. srpnja 2024.** plastični spremnici za napitke zapremine do tri litre **s čepom ili poklopcem od plastike** mogu biti **stavljeni na tržište** samo ako ti čepovi i poklopci ostaju pričvršćeni za spremnike tijekom faze predviđene uporabe proizvoda s time da se, isključivo u vezi ove obveze, metalni čepovi ili poklopci s plastičnim brtvama izrađeni od plastike ne smatraju plastikom.
- Izazovi u provedbi zabrane i nadzoru:
 - Zalihe robe (u tvornicama, na skladištu) nisu popisane;
 - Nisu unesene obveze proizvođačima proizvoda da popišu robu koju imaju na zalihama, niti da prijave robu na zalihama koju nisu isporučili do 3. srpnja 2024.;

Obveza
upotrebe
reciklirane
plastike te
odvojenog
sakupljanja -
boce za
napitke do tri
litre

(a) do 2025.:

- i. da je minimalno 77% takvih proizvoda odvojeno sakupljeno radi recikliranja, s obzirom na masu takvih proizvoda stavljenih na tržište u određenoj godini; te
- ii. da u slučajevima kada su proizvedeni od polietilen-tereftalata kao glavne sastavnice da isti sadržavaju najmanje 25 % reciklirane plastike, izračunano kao prosjek za sve takve proizvode stavljene na tržište na državnom području te države članice;

(b) od 2029.:

- i. da je minimalno 90% takvih proizvoda odvojeno sakupljeno radi recikliranja, s obzirom na masu takvih proizvoda stavljenih na tržište u određenoj godini;
- ii. da neovisno o vrsti plastike sadržavaju najmanje 30 % reciklirane plastike, izračunano kao prosjek za sve takve boce za napitke stavljene na tržište na državnom području te države članice.

Sustav povratne naknade u RH

Proširenja sustava pod kontrolom Fonda predviđena prijedlogom pravilnika:

- PET > plastika;
- Al/Fe > metal;
- višeslojnu (kompozitnu) ambalažu s pretežno papir-kartonskom komponentom;
- volumen: jednako/ veće od 0,20 l → jednako/manje od 3 l

- Prijedlog Zelene Akcije:

“Od 1. siječnja 2024. obvezna je uspostava sustava povratne naknade za ambalažu od plastike, metala i stakla, uključujući i višeslojnu (kompozitnu) ambalažu, volumena do 3 litre i namijenjenoj **za jestiva ulja, ocat, kozmetičke proizvode i deterdžente** („Popisane proizvode“). Sustav povratne naknade su obvezni uspostaviti proizvođači proizvoda pakiranog u ambalaži koji stavlja na tržište Popisane proizvode pakirane u ambalaži.”

- Sustavi povratne naknade za povratnu ambalažu dobrovoljno uspostavljenih od samih proizvođača;

Obveze glede označavanja

- Higijenski ulošci, tamponi i aplikatori za tampone
- Vlažne maramice, tj. prethodno ovlažene maramice za osobnu njegu i uporabu u domaćinstvu
- Duhanski proizvodi s filtrom te filtri koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima
- Čaše za napitke

Mjere za podizanje svijesti

- **KAKO BI SE POSTIGLO:**
 1. Smanjenje odbacivanja smeća od:
 - svih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u prilogu direktive;
 - proizvoda od oksorazgradive plastike; te
 - ribolovnih alata koji sadrži plastiku.
 - Takvim mjerama se **ne bi smjelo poticati na uporabu plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu.**
 2. **Informiranost o:**
 - dostupnosti alternativa koje se mogu ponovno upotrijebiti, sustavima za ponovnu uporabu i mogućnostima u pogledu gospodarenja otpadom, kao i o najboljim praksama dobrog gospodarenja otpadom;
 - posljedicama koje za okoliš, a posebno morski okoliš ima odbacivanje smeća u okoliš i drugo neodgovarajuće zbrinjavanje otpada od tih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu i ribolovnog alata koji sadržava plastiku; te
 - posljedicama koje neodgovarajuće zbrinjavanje otpada od tih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu ima za kanalizacijsku mrežu.

Mjere za podizanje svijesti

Podizanje svijesti:

1. korisnika ribolovnog alata koji sadržava plastiku;
2. Potrošača:
 - Spremnici za hranu
 - Vrećice i omoti
 - Spremnici za napitke zapremine do tri litre
 - Čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce
 - Duhanski proizvodi s filtrom te filtri koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima
 - Vlažne maramice, tj. prethodno ovlažene maramice za osobnu njegu i uporabu u domaćinstvu
 - Baloni, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i uporabe, koji se ne dijele potrošačima
 - Lagane plastične vrećice za nošenje
 - Higijenski ulošci, tamponi i aplikatori za tampone.

Sustav proširene
odgovornosti
proizvođača (POP)
- financijska i/ili
organizacijska
odgovornost za
gospodarenje
otpadom koji
nastane od
proizvoda)

- POP je direktiva EU propisan za svu ambalažu (s krajnjim rokom za primjenu sustava do 31. prosinac 2024.) , elektroničku i električnu opremu , baterije i akumulatore i otpadna vozila.
- SUP Direktivom se propisuje za određene proizvode obveza uspostave POP-a
 - 31. prosinac 2024., osim u pogledu sustava POP uspostavljenima prije 4. srpnja 2018.
 - 5. siječanj 2023. za duhanski proizvodi s filtrom te filtri koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima
- **U RH → POP = naknada gospodarenja otpada (porez) koju plaćaju proizvođači u slučajevima kada takve proizvode stavljaju na tržište u RH, a Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost preuzima obvezu osiguravanja usluga gospodarenja otpadom radi postizanja ciljeva u okviru sustava POP-a;**
- **Uz Mađarsku jedina DČ (u pogledu ambalaže) koja isključuje organizacije privatnog sektora da u ime proizvođača ispunjavaju ciljeve POP-a u zamjenu za plaćanje financijskih doprinosa.**

POP (I. KATEGORIJA)

		Troškovi koje pokriva proizvođač u okviru POP-a			
Naziv proizvoda		SUP mjera za podizanje svijesti	čišćenja nepropisno odbačenog otpada te naknadnog prijevoza i obrade tog smeća	prikupljanja podataka i izvješćivanja	skupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u javnim sustavima skupljanja otpada, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade tog otpada.
1. Spremnici za hranu	I. KATEGORIJA	<ul style="list-style-type: none"> - SVE TROŠKOVE NAVEDENE U SUP DIREKTIVI; a - POVRH TROŠKOVA NAVEDENIH U DIREKTIVI O OTPADU / DIREKTIVI O AMBALAŽI I AMBALAŽNOM OTPADU: <ul style="list-style-type: none"> o troškovi odvojenog skupljanja otpada i njegova naknadnog prijevoza te obrade, uključujući obradu potrebnu za ispunjavanje ciljeva EU-e u području gospodarenja otpadom, i troškove potrebne za ispunjavanje drugih ciljeva određenih u području gospodarenja otpadom i relevantnih za sustava POP-a, uzimajući u obzir prihode od ponovne uporabe, od prodaje sekundarnih sirovina od njihovih proizvoda i od nepreuzetih naknada od pologa; te o troškovi pružanja odgovarajućih informacija posjednicima otpada i troškovi prikupljanja podataka i izvješćivanja u skladu s čl. 8.a Direktive 2008/98/EZ o otpadu. o drugi troškovi određeni od države članice nužni za poduzimanje mjera kojima se ostvaruju zadani ciljevi; 			
2. Vrećice i omoti					
3. Spremnici za napitke zapremine do tri litre					
4. Čaše za napitke (čepovi i poklopci)					
5. Lagane plastične vrećice za nošenje					

POP (II. KATEGORIJA)

		Troškovi koje pokriva proizvođač u okviru POP-a			
Naziv proizvoda		SUP mjera za podizanje svijesti	čišćenja nepropisno odbačenog otpada te naknadnog prijevoza i obrade tog smeća	prikupljanja podataka i izvješćivanja	skupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u javnim sustavima skupljanja otpada, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade tog otpada.
Duhanski proizvodi s filtrom te filtri koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima	II. KATEGORIJA	- SVE TROŠKOVE NAVEDENE U SUP DIREKTIVI;			

POP (III. KATEGORIJA)

		Troškovi koje pokriva proizvođač u okviru POP-a			
Naziv proizvoda		SUP mjera za podizanje svijesti	čišćenja nepropisno odbačenog otpada te naknadnog prijevoza i obrade tog smeća	prikupljanja podataka i izvješćivanja	skupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u javnim sustavima skupljanja otpada, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade tog otpada.
1. Vlažne maramice, tj. prethodno ovlažene maramice za osobnu njegu i uporabu u domaćinstvu	III. KATEGORIJA	Da.	Da.	Da.	Ne.
2. Baloni, osim balona za ind. ili druge prof. namjene i uporabe, koji se ne dijele potrošačima					

POP ZA RIBOLOVNI ALAT

		Troškovi koje pokriva proizvođač u okviru POP-a			
Naziv proizvoda		SUP mjera za podizanje svijesti	čišćenja nepropisno odbačenog otpada te naknadnog prijevoza i obrade tog smeća	prikupljanja podataka i izvješćivanja	skupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u javnim sustavima skupljanja otpada, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade tog otpada.
Ribolovni alat koji sadržava plastiku	RIBOLOVNI ALAT	Da.	Ne.	Ne.	Da, ali da nije odbačen već isporučen primjerenim lučkim uređajima za prihvrat.

→ Obveza uspostave nacionalne minimalne godišnje stope skupljanja otpadnog ribolovnog alata koji sadržava plastiku namijenjenu recikliranju:

→ Vlada RH će uredbom propisati minimalnu godišnju stopu sakupljanja "ribolovnog alata koji sadrži plastiku" i koji je namijenjen recikliranju;

Troškovi informacijske infrastrukture i obavljanja poslova u sustavu POP-a

- RH propisala **dodatnu kategoriju troška** koji se pokriva tako da Fond podmiruje državi **1% financijskih sredstava godišnjih prihoda od naknade gospodarenja otpadom, poticajne naknade i naknade za odlaganje otpad.**
- Uključuje:
 - administrativne troškove sustava gospodarenja otpadom;
 - troškove obavljanja upravnih poslova;
 - troškove poslova funkcioniranja registara i informacijskog sustava gospodarenja otpadom; i
 - troškove drugih stručnih poslova i aktivnosti vezanih za gospodarenje otpadom,

Izazovi u provedbi sustava POP-a

- Pitanje “modulacija” naknade za gospodarenje otpadom
 - Zasebni pravilnik koji još nije u savjetovanju;
- Transparentnost troškova;
- Razmjernost troškova;
- troškovi određeni u okviru sustava POP-a koji se snose iz sredstava uplaćenih financijskih doprinosa proizvođača proizvoda ne smiju premašiti troškove koji su potrebni za isplativo odnosno troškovno učinkovito pružanje usluga koje su specificirane za određene proizvode;
- **Primjer:** iznosi naknada gospodarenja otpada koje će uplaćivati proizvođači vlažnih maramica ne bi trebali služiti snošenju troškova odvojenog sakupljanja otpada ili troškova sakupljanja otpadne ambalaže, dok se suprotno odnosi na iznose naknada uplaćenih od proizvođača spremnika za napitke.

Definicija plastike u okviru SUP Direktive

- polimer koji može funkcionirati kao glavna strukturna komponenta konačnih proizvoda isključujući pritom boje, tinte i ljepila te **prirodne polimere koji nisu kemijski modificirani:**
 - regenerirana celuloza u obliku viskoze, liocela i celulozne folije ne smatra se plastikom jer se smatra prirodnim polimerom koji nije kemijski modificiran;
- **Izazovi:**
 - Koji je životni vijek proizvoda od proizvoda koji se ne na temelju SUP Direktive ne smatraju proizvodima od plastike?
 - Spremnost kapaciteta postojeće infrastrukture za sakupljanje i obradu odnosno odlaganje takvog otpada;

Environmental Implementation Review 2022 Country Report - CROATIA

- Croatia's recycling rate of 30.2% remains far below the EU average for 2019 (47.7%) and falls significantly short of the EU target for 2020 (50%). Most municipal waste is still landfilled, often without prior treatment.
- Croatia's circular (secondary) use of material was 4.8% in 2014 and 5.1% in 2020, compared to the EU average of 12.8 %.
- Beyond some isolated initiatives, Croatia has no comprehensive circular economy strategy, nor any sectoral strategies.
- **in January 2022 the Commission opened an infringement procedure against Croatia in respect of the non-communication of transposition measures for Directive (EU) 2019/904 on the reduction of the impact of certain plastic products on the environment.**
- **In September 2022 the Commission sent Reasoned opinion Article 258 TFEU + Article 260(3) TFEU**

Ovlaštenici Fonda za sakupljanje (S) i/ili obradu (O) ili kao CGAO*	PRAVNE OSOBE I FIZIČKE OSOBE-OBRTNICI KOJE SE BAVE USLUGAMA GOSPODARENJA PLASTIČNOM AMBALAŽOM U ZNAČAJNOM UDJELU	SAKUPLJENO U TONAMA (t)					OPORABLJENO U TONAMA (t)				
		Ukupno sakupljeno	Sakupljeno od građana i osoba koje se bave uslužnim djelatnostima	Sakupljeno od osoba koje se bave ostalim ekonomskim djelatnostima	Sakupljeno od sakupljača	Ostalo	Ukupno sakupljeno bez sakupljača	Oporaba (R3)	Oporaba (R5)	Oporaba (R12)	Oporaba (R13)
S,O	Drava International d.o.o.	18,372.65	0.00	16,384.29	1,988.36	0.00	16,384.29	29,239.59	0.00	0.00	0.00
S, CGAO	DS Smith Unijapapir Croatia d.o.o.	7,636.00	3,621.28	3,621.27	393.44	0.00	7,242.55	0.00	0.00	0.00	0.00
S, CGAO	LOTUS 91 d.o.o.	7,174.54	0.00	7,174.54	0.00	0.00	7,174.54	0.00	0.00	0.00	2,120.35
S, CGAO	METIS d.d.	6,544.48	6,162.89	17.78	363.81	0.00	6,180.67	0.00	0.00	1,517.02	0.00
S	ZAGREBAČKI HOLDING, društvo s ograničenom odgovornošću za javni prijevoz, opskrbu vodom, održavanje čistoće, putnička agencija, šport, upravljanje objektima i poslovanje nekretninama	6,415.69	1,158.56	0.00	98.38	5,158.75	6,317.31	0.00	0.00	0.00	0.00
S	Eko-Flor Plus d.o.o.	5,720.42	5,720.42	0.00	0.00	0.00	5,720.42	0.00	0.00	3,084.74	124.77
/	REOMA GRUPA d.o.o.	5,136.70	279.70	112.19	4,744.82	0.00	391.88	0.00	0.00	1,067.93	0.00
S, CGAO	UNIJA NOVA d.o.o.	3,213.97	3,032.50	0.00	181.47	0.00	3,032.50	0.00	0.00	0.00	0.00
/	LUGplast d.o.o.	3,058.30	0.00	2.73	3,055.57	0.00	2.73	0.00	0.00	2,426.10	0.00
/	Hamburger Recycling Croatia d.o.o.	2,735.04	1,395.00	1,340.04	0.00	0.00	2,735.04	0.00	0.00	1,512.90	0.00
S	Čistoća d.o.o. za gospodarenje otpadom, čistoću, proizvodnju i usluge - VARAŽDIN	2,230.23	2,142.33	87.91	0.00	0.00	2,230.23	0.00	0.00	0.00	0.00
S, CGAO	ODLAGALIŠTE SIROVINA D.O.O.	2,109.37	0.00	2,109.37	0.00	0.00	2,109.37	0.00	0.00	1,242.92	885.77
/	CE-ZA-R d.o.o.	1,870.41	1,713.29	43.12	0.23	113.77	1,870.17	1,779.83	0.00	0.00	0.00
S, CGAO	JOLLY EKO d.o.o.	1,647.07	1,622.53	0.00	24.54	0.00	1,622.53	0.00	0.00	0.00	0.00
/	POS-PLAST D.O.O.	1,289.03	56.96	925.68	306.39	0.00	982.64	340.01	0.00	0.00	0.00
S	GKP ČAKOM d.o.o.	1,174.89	995.86	131.98	0.00	47.05	1,174.89	0.00	0.00	0.00	0.00
S	PONIKVE EKO OTOK KRK d. o. o.	999.00	999.00	0.00	0.00	0.00	999.00	0.00	1,025.00	0.00	0.00
S	UNIVERZAL d.o.o.	698.11	152.14	545.67	0.30	0.00	697.81	0.00	0.00	577.86	0.00
S, CGAO	BA - COM d.o.o.	562.40	506.16	56.24	0.00	0.00	562.40	0.00	0.00	0.00	0.00
/	Stari grad	513.45	8.21	505.24	0.00	0.00	513.45	506.92	0.00	0.00	0.00
S, CGAO	Sirovina d.o.o.	505.14	417.72	71.49	15.93	0.00	489.21	0.00	0.00	22.22	0.00
S, CGAO	KOMUNALNO PODUZEĆE društvo s ograničenom odgovornošću za obavljanje komunalne djelatnosti Križevci	471.84	341.84	130.00	0.00	0.00	471.84	0.00	0.00	0.00	0.00
S, CGAO	RESPEKT d.o.o.	457.47	456.47	1.00	0.00	0.00	457.47	0.00	0.00	0.00	0.00
S	Čistoća d.o.o., Zadar	430.50	430.50	0.00	0.00	0.00	430.50	0.00	0.00	0.00	500.66
S, CGAO	Jakob Becker d.o.o.	332.18	316.05	16.13	0.00	0.00	332.18	0.00	0.00	0.00	0.00
S	KOMUNALAC POŽEGA društvo s ograničenom odgovornošću za komunalne djelatnosti	114.59	106.58	5.75	0.00	2.26	114.59	0.00	0.00	24.39	0.00
S	Vlahovac obrt za prijevoz i usluge	93.08	93.08	0.00	0.00	0.00	93.08	0.00	0.00	0.00	0.00
S	Sirovina promet d.o.o.	52.741	0	52.741	0	0	52.741	0.00	0.00	0.00	0.00
S	Niki	40.72	40.72	0	0	0	40.72	0.00	0.00	0.00	0.00
S	UNIJA-IVANIĆ GRAD d.o.o.	17.788	7.798	0	0	9.99	17.788	0.00	0.00	0.00	0.00
S,O	Brković d.o.o.	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,867.54	0.00	0.00	0.00
/	Tipos Resurs j.d.o.o.	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,545.36	0.00
	UKUPNO:	81,617.78	31,777.57	33,335.14	11,173.25	5,331.81	70,329.94	34,733.90	1,025.00	13,021.43	3,631.55

*CGAO = Centar za gospodarenje ambalažnim otpadom

** Podaci o ovlaštenim sakupljačima se odnose na 2021. na temelju Popisa sakupljača otpadne ambalaže od 13. svibanj 2020.

*** Podaci o ovlaštenim obrađivačima se odnose na 2021. na temelju Popisa obrađivača od 1. rujna 2021.

**** Podaci o ovlaštenim CGAO se odnose na 2021. na temelju Popisa CGAO od 2021. godine. Podaci koji se odnose na ovlaštene sakupljače i CGAO -

tvrtke FLORA VTC d.o.o. te Komunalne i prijevoznike usluge CERNA nisu dostupni.

Hvala na pozornosti!